

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITE YA 12

SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE (FAL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

PUDUNGWANA 2017

MEMORANDAMO

MATSHWAO: 100

Memorandamo ona o na le maqephe a 9.

KAROLO YA A: RUBURIKI YA HO LEKANYETSA MOQOQO – (MATSHWAO A 50)

SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE (FAL) – SLKT

ELA HLOKO:

- Sebedisa ruburiki ena ka nako tsohle ha o lekanyetsa meqoqo (PAMPIRI YA 3, KAROLO YA A).
- Matshwao a 0-50 a arotswe ho ya ka dikgato tse 5 tsa ditlhaloso.
- Lekgetheng la Dikahare, Puo le Setaele, tlhaloso e nngwe le e nngwe ya bokgoni e arotswe habedi ho hlahisa boemo bo hodimo le boemo bo tlase; boemo bo bong le bo bong bo na le tlhaloso ya bona.
- Lekgetha la sebopeho lona ha le a arolwa ka bokgoni bo nang le boemo bo hodimo le bo tlase.

RUBURIKI YA HO LEKANYETSA MOQOQO – SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE [MATSHWAO A 50]

Makgetha a ho lekanyetsa		Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
DIKAHARE LE MORALO (Nehelano ya sehlooho) tlhophiso ya mehopolole dintlha, kelohlolo ya baamohedi ba ditaba, maikemisetsa le maemo MATSHWAO A 30	Boemo bo hodimo	28–30	22–24	16–18	10–12	4–6
		-Nehelano e bontshang kutlwisiso e babatsehang ya sehlooho e supang bokgoni bo ikgethang -Mehopole e matla, e phepetsa monahano, mme ke e kgodisang -O hlophisitswe hantle ka tsela e babatsehang, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyeleditswe selelekela, mmele le qetelo	-Nehelano e ntle e supang tsebo le bokgoni -Mehopole ke e ipapisitseng ka botlalo le sehlooho, mme e kgahlisang -O hlophisitswe hantle ka tsela e supang bokgoni, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyeleditswe selelekela, mmele le qetelo	-Nehelano ke e kgotsofatsang ditlhoheho; -Mehopole e momahane ka tsela e kgotsofatsang le e kgodisang; -O hlophisitswe hantle ka tsela e mahareng, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyeleditswe selelekela, mmele le qetelo.	-Nehelano e momahane mona le mane -Mehopole ke e seng ya boiqapelo, mme e sa hlakang -Ho na le bopaki bo seng bokae ba tlhophiso le momahano ya mosebetsi	-Nehelano e tswile lekoteng ho hang -Mehopole ke e sa tsepamang e dubakaneng -Ha e utlwahale, mme dintlha di a phetakakwa -Ha o a hlophiswa ka tshwanelo le momahano ha e yo
	Boemo bo tlase	25–27	19–21	13–15	7–9	0–3
		-Mosebetsi o tswileng matsoho leha o haellwa ke dintlha tse ikgethang tsa moqoqo o babatsehang -Mehopole ke e supang boiphilello bo hodimo -O hlophisitswe hantle ka tsela e babatsehang, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyeleditswe selelekela, mmele le qetelo	-Mosebetsi o radilweng hantle -Mehopole ke e loketseng, mme e thahasellisang -O hlophisitswe hantle ka tsela e bontshang bokgoni, mme o momahane ka tshwanelo ho kenyeleditswe selelekela, mmele le qetelo	-Mosebetsi o a kgotsofatsa leha o sa hlaka mona le mane -Mehopole e momahane ka tsela e mahareng, mme e a kgodisa -Karolo ya mosebetsi e itseng e hlophisitswe; -Karolo feela e hlophisehile ka tshwanelo ho kenyeleditswe selelekela, mmele le qetelo	-Mosebetsi boholo o tswile lekoteng -Mehopole ha e a momahana ka tshwanelo, mme e a lahlehisa -Nehelano ha e na bopaki bo bokaalo ba tlhophiso le momahano	-Boiteko ke bo fokolang ba ho arabela sehlooho -Mehopole e tswile lekoteng ka ho phethahala, ha e a nepahala -Mosebetsi ha o a tsepama sehloohong, mme o dubakane

Makgetha a ho lekanyetsa		Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
PUO, SETAELE LE HO HLAOLA DIPHOSO Sehalo, rejisetara, setaele le tlotlontswe ke tse lokelang sepheo/tshusumetso le maemo Kgetho ya mantswa Tshebediso ya puo le tliwaelo, matshwao a ho bala le mopeleto MATSHWAO A 15	Boemo bo hodimo	14–15 -Sehalo, rejisetara, setaele le tlotlontswe di loketse sepheo, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo ka tsela e e babatsehang -Tshebediso ya hae ya puo e a ikgetha, mme e bontsha boitshepo ka tsela e tsotegang -O sebedisitse sehalo se matla, mme se susumetsang ka tsela e ikgethang -O batla o hloka diphoso tsa puo le tsa mopeleto -O radilwe ka bokgoni bo tsotegang	11–12 -Sehalo, rejisetara, setaele le tlotlontswe di loketse sepheo, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo ka tsela e supang bokgoni -Tshebediso ya puo e matla, mme ho sebedisitswe sehalo se loketseng -Boholo ba mosebetsi ha o na diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto -O radilwe hantle ka tshwanelo	8–9 -Sehalo, rejisetara, setaele le tlotlontswe di loketse sepheo, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo ka tsela e mahareng -Tshebediso ya puo ke e loketseng, mme e fetisa moelelo ka tshwanelo -Puo ya bonono ke e loketseng, mme e sebedisitswe ka tshwanelo -Sehalo se sebedisitswe ka tshwanelo -O radilwe ka tsela e mahareng feela	5–6 -Sehalo, rejisetara, setaele le tlotlontswe ha di a lokela sepheo, baamohedi ba ditaba mmoho le maemo a ditaba -Tshebediso ya puo ke ya motheo feela -Sehalo mmoho le moelelo o hlahiswang ke tema ke tse sa lokelang -Ho sebedisitswe tlotlontswe ya motheo feela	0–3 -Tshebediso ya puo ke e sa utlwisiseheng -Sehalo, rejisetara, setaele le tlotlontswe ha di a lokela baamohedi ba ditaba, sepheo le maemo -Tshebediso ya tlotlontswe e haellang ke sesosa sa nehelano e sa utlwisiseheng
		Boemo bo tlase	13 -Tshebediso ya puo ke e nepahetseng, mme e susumetsang sehalo sa tema -O batla o hloka diphoso tsa puo le tsa mopeleto -O radilwe ka bokgoni	10 -Tshebediso ya puo ke e sefutho, mme e loketseng maemo -Sehalo ke se matla, mme se loketseng -Ho na le diphoso tse seng kae tsa puo le tsa mopeleto -O radilwe hantle	7 -Tshebediso ya puo ke e kgotsofatsang leha ho na le ho sa tsamaelane mona le mane -Ka kakaretso sehalo ke se loketseng leha puo ya bonono e le e haellang	4 -Tshebediso ya puo ke ya motheo feela. -Popeho ya dipolelo ke e tshwanang e se nang motswako o monyane kapa o siyo hohang -Tlotlontswe e haella haholo feela
SEBOPEHO Makgetha a tema: popeho ya dipolelo le kgodiso ya diratswana le bolelele bo hlokehang MATSHWAO A 5		5 -Kgodiso ya sehlooho ke e babatsehang -Dintlha tse phethahetseng ka bottlalo -Dipolelo le diratswana di bopilwe ka tsela e babatsehang	4 -Tlahlamano ya dintlha ke e loketseng, mme e hodisang sehlooho -Momahano e bopilweng ke e supang bokgoni -Dipolelo le diratswana di a hlahlamana mme di fapafapantswe	3 -Dintlha tse loketseng di ntshetswa pele -Dipolelo le diratswana di bopilwe ka tsela e mahareng -Moqoqo o a utlwisiseha leha o le diphoso	2 -Dintlha tse itseng di a utlwahala -Dipolelo le diratswana di na le diphoso -Moqoqo o ntse o hlahisa moelelo o itseng	0–1 -Dintlha tse hlokehang tsa bohlokwa ha di a haella -Dipolelo le diratswana tse hlahisitsweng ke tse fosahetseng -Moqoqo ha o na moelelo o lebeletsweng
		MATSHWAO	43–50	33–40	23–30	13–20

Matshwao a ka sebediswang bakeng sa ho tshwaya:

Makgetha a Tekanyetso	Matshwao	Senotlolo
Dikahare/Moralo (60%)	30	DM =
Puo/Setaele/Ho hlaola diphoso (30%)	15	PST =
Sebopeho (10%)	5	Seb =
Matshwao ohle	50	

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1****1.1 Sehlooho: Thuto eo ke ileng ka e fumana radiiong.**

Dikahare: Di hlakise hore ke thuto efe eo a ileng a e fumana radiiong. Ho boele ho hlake hore o e fumane lenaneong lefe, a e sebedisa jwang, ya mo thusa jwang jj.

[50]**1.2 Sehlooho: Tsietsi e ileng ya ntlahela tsatsing leo!**

Dikahare: Di hlakise hore ke tsietsi ya mofuta ofe e ileng ya mo hlahela. Ho boele ho hlake hore e mo hlahetse maamong afe, mme a phonyoha jwang.

[50]**1.3 Sehlooho: Botle le Bobe ba dintlafatso metseng ya ditoropo.**

Dikahare: Dikahare di totobatse botle le bobbe bo tlišwang ke ntlafatso. Mohlala ka tlasa botle, a ka hlahisa phumano ya mesebetsi, kgohelo ya bahahlaudi, boikgantsho ba baahi jj. Bobeng a ka hlahisa tshubuhlellano, bonokwane, tshilafatso jj.

[50]**1.4 Sehlooho: Bontate ke dipilara tsa malapa. Na o a dumela?**

Dikahare: Di tshehetse lehlakore le le leng, mohlala ha e ba a dumela a ka hlahisa bohlokwa ba bontate ka lapeng jwaloka ho sireletsa lelapa, ho fepa lelapa, ho fa lelapa seriti jj. Le teng ha a sa dumele o lokela ho bontsha hore ntate ha se pilara, mohlala, ha a tshehetse lelapa.

[50]**1.5 Sehlooho: Ho etsa diphoso ke karolo ya bophelo.**

Dikahare: Dikahareng ho hlake diphoso tseo ho buuwang ka tsona, tseo mohlomong di iketsahallang feela di sa rerwa. Tse ding tsa diphoso tse jwalo, di lokelwa ho amohelwa hobane ke karolo ya bophelo.

[50]**1.6 1.6.1 – Ditshwantsho
1.6.3**

- Dikahare tse lebelletsweng:
 - moqoqong ona mohlalobuwa o sheba setshwantsho, mme a qoqe ka seo se se qholotsang maikutlong a hae.
 - moqoqo wa hae o tshwanetse ho dumella mmadi ho itemohela sehlooho seo ho qoqwang ka sona ka tsela e hlakileng;
- Moqoqo o ka ngolwa lehlakoreng lefe kapa lefe.

[50]**MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A:****50**

KAROLO YA B: RUBURIKI YA HO LEKANYETSA TEMA YA KGOKAHANO E TELELE - (MATSHWAO A 30)

SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE (FAL) SLKT

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
DIKAHARE, MORALO LE SEBOPEHO -Nehelano le mehopolo -Tlhophiso ya mehopolo -Sepheo, baamohedi ba ditaba, makgetha a tema le maemo. MATSHWAO A: 18	15-18 -Nehelano e babatsehang e supang bokgoni bo ikgethang -Mehopolo e matla, e butswitseng -Tsebo e batsi ya makgetha a mofuta ona wa tema -Mosebetsi ha o kgere, o tsepame -Mehopolo le dikahare ke tse momahaneng -Dintlha tsohle di tshheheta sehlooho, mme di hlalositse ka tsela e babatsehang -Sebopeho ke se nepahetseng	11-14 -Nehelano e ntle haholo, e bontshang tsebo e ntle ya makgetha a mofuta ona wa tema -Mosebetsi ha o kgere, o tsepame -Mehopolo le dikahare ke tse momahaneng, tse hlalositse ka tsela e supang bokgoni, mme di tshheheta sehlooho -Sebopeho ke se loketseng se nang le diphoso tse mmalwa	8-10 -Nehelano e lekaneng e bontshang tsebo ya makgetha a mofuta ona wa tema -Mosebetsi ha o a tsepama ka ho phethahala – ho na le ho kgera ho itseng -Mehopolo le dikahare di na le momahano e mahareng -Ke dintlha tse itseng feela tse tshhehetsang sehlooho -Sebopeho ke se loketseng ka kakaretso empa se nang le diphoso	5-7 -Nehelano ya motheo e bontshang tsebo ya makgetha a itseng feela a mofuta ona wa tema -Mosebetsi o na le tsepamo e itseng empa o a kgera -Ha se ka dinako tsohle mehopolo le dikahare di momahaneng - Sehlooho se tshhehetswa ke dintlha tse mmalwa -Sebopeho se fofo feela, mme se na le bohloka bo boholo -Kgaello e matla ya tse itseng tsa bohlokwa	0-4 -Nehelano e totobatsa kgaello ya tsebo ya makgetha a mofuta ona wa tema -Moelelo o nyotobetswa ke ho kgera ho hoholo -Mehopolo le dikahare ha di na momahano -Ke dintlha tse mmalwa haholo tse tshhehetsang sehlooho -Ha ho boiteko ba ho sebedisa melao ya sebopeho
PUO, SETAELE LE HO HLAOLA DIPHOSO -Sehalo, rejistara, setaele, maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo -Tshebediso ya puo, tlwaelo ya tshebediso ya puo, kgetho ya mantswa, matshwao a ho bala le mopeleto MATSHWAO A: 12	10-12 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo; ka ho fetisisa ka tsela e babatsehang -Tshebediso ya puo e nepahetse ebile e bopehile hantle -Mosebetsi ha o na diphoso	8-9 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo; ka tsela e bontshang bokgoni bo boholo -Tshebediso ya puo e nepahetse ka kakaretso ebile e bopehile hantle -Tshebediso ya tlotlontse e ntle haholo -Mosebetsi boholo ha o na diphoso.	6-7 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo; ka tsela e mahareng -Mosebetsi o na le diphoso tse itseng tsa tshebediso ya puo; -Tshebediso ya tlotlontse ke e lekaneng -Diphoso ha se tse nyotobetsang moelelo.	4-5 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse di lokela maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo hanyane -Tshebediso ya puo e fosahetse ebile e tletse diphoso tse ngata -Tlotlontse e haellang -Moelelo o nyotobetse	0-3 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse ha di dumellane le maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo -Mosebetsi o tletse diphoso o dubakane -Tlotlontse ha e dumellane le sepheo -Moelelo o nyotobetse haholo
MATSHWAO	25-30	19-23	14-17	9-12	0-7

Matshwao a ka sebediswang bakeng sa ho tshwaya:

Makgetha a Tekanyetso	Matshwao	Senotlolo
Dikahare/Moralo/Sebopeho (60%)	18	DMS =
Puo/Setaele/Ho hlaola diphoso (40%)	12	PST =
Matshwao ohle	30	

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO TSE TELELE**POTSO YA 2****2.1 LENGOLO LA THOHOLETSO**

Dikahare:

- Aterese e nngwe feela, ke ya mongodi. E ngolwe bohareng ba leqephe ho tloha letsohong le letshehadi ho isa ho le letona.
- Tlase aterese ho ngolwe letsatsi la mohlale lengolo le ngolwang.
- Ho tlole mola ka mora aterese le mohlale e be ho tla tumedisoa.
- Tlala mola e be o qala ditaba tsa lengolo.
- Seratswana sa pele ke selelekela. Mmele wa lengolo o be le diratswana.
- A lebohise motswalae ka katleho ya hae.
- Qetelo e be e dumellanang le mofuta ona wa lengolo.

[30]**2.2 TOKOMANE YA BOITSEBISO LE BOIPHILELO (CV) HAMMOHO LE LENGOLO LA KOPO YA MOSEBETSI**

Dikahare:

- Dintlha/Tlhalisoleseding ya mokopi e hlaliso, j.k. mabitso, nomoro ya boitsebiso, jj.
- Lengolo la materiki le dithuto tseo a di pasitseng.
- Mangolo a thuto a fihlelletsweng a hlaliso, j.k. dipoloma, jj.
- Mangolo a mang le dikgau ha di le teng le tsona di hlaliso.
- Tsa boithabiso le dithahasello j.k.lengolo la ho ba moetellipele mokgatlong wa batjha, ho bapala papadi ya kalaneng, jj.
- Dipaki le dinomoro tsa mehala ya tsona e hlaliso.

LENGOLO LA KOPO YA MOSEBETSI

Dikahare:

- Diaterese di pedi, ke ya mongodi le ya moamohedi wa lona. Ya moamohedi e qalwa ka maemo a tshebetso a hae.
- Ho tlole mola ka mora aterese e be ho tla tumedisoa.
- Tlase tumedisoa ho ngolwe sehloho.
- Ho tlole mola e be ho qalwa ditaba tsa selelekela.
- Selelekeng ho hlake hore moikopedi o bone phatlalatso ya mosebetsi ona hokae.
- Mmele wa lengolo o botjwe ka diratswana, o matlafatse ditaba tsa Tokomane ya hae ya Boitsebiso le Boiphilelo.

Qetellong a lebohe batho ba iphileng nako ya ho lekola Tokomane ya hae ya Boitsebiso le Boiphilelo.

[30]**2.3 LENANETSAMAISO LE METSOTSO YA KOPANO**

Dikahare:

- Le bontshe mofuta wa kopano.
- Le bontshe letsatsi la kopano.
- Le bontshe sebaka/tulo ya kopano.
- Le bontshe ajenda/lenanetaba le nang le dintlha tse sa fetoheng tsa ka mehla.
- Metsotso e dumellane le lenanetaba.
- Metsotso e saenwe ke mongodi le modulasetulo.

[30]

2.4 **PUISANO**

Dikahare:

- Puisano e be pakeng tsa titjhere le moithuti wa hae.
- Ka mehla e ngolwa e le ho puommui.
- Lebitso la sebui le ngolwe letsohong le letshehadi la leqephe, le latelwe ke kgutlopedi.
- Ditlhaloso tsa tlatsetso tse kang ditaello tsa hore ho itseng ho etswa jwang kapa ho buuwa jwang, ho ngolwe ka masakaneng.
- Polelo e nngwe le e nngwe e be karabelo ya puo e sa tswa buuwa.
- Sehalo le puo tse sebediswang di tla itshetleha kamanong ya dibui tse buisanang.
- Ho tlole mela pakeng tsa sebui ka seng. **[30]**

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 30

KAROLO YA C: RUBURIKI YA HO LEKANYETSA TEMA YA KGOKAHANO E KGUTSHWANE (MATSHWAO A 20)

SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE (FAL) SLKT

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehlang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
DIKAHARE, MORALO LE SEBOPEHO -Nehelano le mehopolo -Tihophiso ya mehopolo -Sepheo, baamohedi ba ditaba, makgetha a tema le maemo MATSHWAO A: 12	10–12 -Nehelano e babatsehlang e supang bokgoni bo ikgethang -Mehopolo e matla, e butswitseng -Tsebo e batsi ya makgetha a mofuta ona wa tema -Mosebetsi ha o kgere, o tsepame -Mehopolo le dikahare ke tse momahaneng -Mehopolo le dikahare ke tse momahaneng -Dintlha tsohle di tshhetsa sehlooho, mme di hlalositse ka tsela e babatsehlang -Sebopeho ke se nepahetseng.	8–9 -Nehelano e ntle haholo, e bontshang tsebo e ntle ya makgetha a mofuta ona wa tema -Mosebetsi ha o kgere, o tsepame -Mehopolo le dikahare ke tse momahaneng, tse hlalositse ka tsela e supang bokgoni, mme di tshhetsa sehlooho -Sebopeho ke se loketseng se nang le diphoso tse mmalwa	6–7 -Nehelano e lekaneng e bontshang tsebo ya makgetha a mofuta ona wa tema -Mosebetsi ha o a tsepama ka ho phethahala – ho na le ho kgera ho itseng -Mehopolo le dikahare di na le momahano e mahareng -Ke dintlha tse itseng feela tse tshhetsang sehlooho -Sebopeho ke se loketseng ka kakaretso empa se nang le diphoso	4–5 -Nehelano ya motheo e bontshang tsebo ya makgetha a itseng feela a mofuta ona wa tema -Mosebetsi o na le tsepamo e itseng empa o a kgera -Ha se ka dinako tsohle mehopolo le dikahare di momahaneng. - Sehlooho se tshhetswa ke dintlha tse mmalwa -Sebopeho se fofo feela, mme se na le bohlotso bo boholo. -Kgaello e matla ya tse itseng tsa bohlokwa	0–3 -Nehelano e totobatsa kgaello ya tsebo ya makgetha a mofuta ona wa tema -Moelelo o nyotobetswa ke ho kgera ho hoholo -Mehopolo le dikahare ha di na momahano -Ke dintlha tse mmalwa haholo tse tshhetsang sehlooho -Ha ho boiteko ba ho sebedisa melao ya sebopeho
PUO, SETAELE LE HO HLAOLA DIPHOSO -Sehalo, rejistara, setaele, maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo -Tshebediso ya puo, tlwaelo ya tshebediso ya puo, kgetho ya mantsewe, matshwao a ho bala le mopeleto MATSHWAO A: 8	7–8 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo ka ho fetisisa ka tsela e babatsehlang -Tshebediso ya puo e nepahetse ebile e bopehile hantle -Mosebetsi ha o na diphoso	5–6 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo ka tsela e bontshang bokgoni bo boholo -Tshebediso ya puo e nepahetse ka kakaretso ebile e bopehile hantle -Tshebediso ya tlotlontse e ntle haholo -Mosebetsi boholo ha o na diphoso	4 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse di loketse maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo ka tsela e mahareng -Mosebetsi o na le diphoso tse itseng tsa tshebediso ya puo -Tshebediso ya tlotlontse ke e lekaneng -Diphoso ha se tse nyotobetsang moelelo	3 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse di lokela maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo hanyane -Tshebediso ya puo e fosahetse ebile e tletse diphoso tse ngata -Tlotlontse e haellang -Moelelo o nyotobetse	0–2 -Sehalo, rejistara, setaele le tlotlontse ha di dumellane le maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo -Mosebetsi o tletse diphoso o dubakane -Tlotlontse ha e dumellane le sepheo -Moelelo o nyotobetse haholo
MATSHWAO	17–20	13–15	10–11	7–8	0–5

Matshwao a ka sebediswang bakeng sa ho tshwaya:

Makgetha a Tekanyetso	Matshwao	Senotlolo
Dikahare/Moralo/Sebopeho (60%)	12	DMS =
Puo/Setaele/Ho hlaola diphoso (40%)	8	PST =
Matshwao ohle	20	

KAROLO YA C: DITEMA TSA KGOKAHANO TSE KGUTSHWANE**POTSO YA 3****3.1 KARETE YA MEMO**

Dikahare:

- Di hlakise letsatsi, sebaka le nako.
- Lebitso la momemi kapa bamemi le totobale.
- Sepheo sa memo se hlahiswe ka bokgutshwanyane.
- Dipolelo e be tse kgutshwane tse hlakisang molaetsa.
- Sehalo se laolwa ke mofuta wa karete.

[20]**3.2 POSEKARETE**

Dikahare:

- Di hlalosa tulo/sebaka seo se setle se bolelwang.
- Letsatsi, nako le sebaka tsa mongodi di lokela ho totobatswa.
- Ditaba di hlahiswe ka bokgutshwanyane.
- Ho sebediswa dipolelo tse felletseng, tse hlahisang molaetsa o utlwalang.
- Sehalo se laolwa ke dikamano tse teng pakeng tsa mongodi le ya mongollwa.

[20]**3.3 DITSHUPISO**

Dikahare:

- Ditshupiso di lokela ho ngolwa di le ho sekaotaelo temekisong ya tumelo.
- Tatellano e nepahetseng ke ya bohlokwa.
- Bua ka mabitso a diterata le a meaho tseo a tla di feta.
- Moo a tla thinya, hlalosa hore a thinyetsa ka letsohong lefe.
- Lekanya bolelele ba tsela (ka mora dimitara tse ... kapa kilometara e le nngwe, o tla bona ...), jj.
- Puo e hlakileng e bile e otlolohile le sehalo se tsamaellanang le mofuta ona wa tema di lokelwa ho sebediswa.

[20]**MATSHWAO OHLE A KAROLO YA C:****20****MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA:****100**